

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: **T. I.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 5. 2018, č. j. OAM-930/ZA-ZA11-ZA08-2017, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Uvedené rozhodnutí napadl žalobce v celém rozsahu včas podanou blanketní žalobou. V jejím doplnění namítal, že napadené rozhodnutí spočívá na nedostatečně zjištěném

skutkovém stavu, který nemá oporu ve spisovém materiálu, dále namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů rozhodnutí.

3. Uvedl, že v průběhu správního řízení podrobně popsal, jak byl v Gruzii zbit v souvislosti s požadavkem úhrady dluhu, jakož i to, že obrátit se na policejní orgány s žádostí o ochranu by nemělo smysl. Nesouhlasí s učiněným závěrem žalovaného, že měl reálnou možnost obrátit se za účelem ochrany svých práv na policii. Uvedl, že správní orgán uvedený závěr nijak nekonfrontoval s informacemi z jiných zdrojů, zejména nevládních organizací, ač je měl prokazatelně k dispozici. Namítá, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí zcela absentuje, jaké konkrétní informace z těchto zpráv vzal za podklad svého rozhodnutí, jak tyto hodnotil a jaké konkrétní závěry z nich vyvodil. Tím správní orgán porušil povinnost učinit podkladem svého rozhodnutí přesné a aktuální údaje z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o mezinárodní ochranu občanem, uloženou mu ustanovením § 23c zákona o azylu.
4. Žalobce uvedl, že v jeho případě nejde o náhodné útoky, ale o reálnou hrozbu a důvodné obavy založené na dosavadních zkušenostech z pronásledování jeho osoby, jež korespondují se stavem, v němž se gruzínská společnost nachází. Pokud bude vrácen do Gruzie, hrozí mu skutečně nebezpečí vážné újmy v podobě zatčení a mučení, přičemž nemůže využít účinné ochrany ze strany gruzínských státních orgánů. Odkázal v tomto směru na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudky č.j. 2 Azs 71/2006-82 či č.j. 2 Azs 190/2015) a Ústavního soudu (nález sp. zn. II. ÚS 670/12). Žalobce je přesvědčen, že v jeho případě jsou dány důvody pro udělení azylu dle § 12, resp. doplňkové ochrany dle § 14a, popř. důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu.
5. V závěru žaloby žalobce namítá, že správní orgán náležitě neposoudil, zda je vůbec s ohledem na Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále také jen „nařízení Dublin III“ nebo „Nařízení“) a ustanovení § 25 písm. i) ve spojení s § 10a písm. b) zákona o azylu dána kompetence žalovaného k meritornímu posouzení žalobcem podané žádosti o mezinárodní ochranu, a teprve v případě kladného (a přezkoumatelného) závěru, vedena úvaha směrem k posouzení existence důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Z napadeného rozhodnutí totiž není vůbec zřejmé, na základě jakého ustanovení příslušného právního předpisu (Nařízení a zákona o azylu) a jakých rozhodných skutečností správní orgán shledal svou příslušnost věcně posoudit žádost žalobce o mezinárodní ochranu. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je přitom zřejmé, že žalobce na území Evropské unie nejprve přicestoval do Řecka (letecky z Tbilisi do Athén). Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce, použité informace o zemi původu a na vlastní rozhodnutí, na jehož správnosti setrval.

7. Konstatoval, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, pro které by bylo možné usuzovat, že byl ve vlasti vystaven pronásledování ve smyslu zákona o azylu, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Uvedl, že zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl, a opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí. Po jejich vyhodnocení však nezjistil žádné důvody pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 až § 14b zákona o azylu.
8. Žalovaný shrnul, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je obava z věřitele, který mu měl vyhrožovat kvůli nesplacení dluhu. Uvedené důvody, tj. důvody ekonomické, žalovaný s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek č.j. 5 Azs 37/2003, ze dne 22. 1. 2004, či rozsudek č.j. 7 Azs 187/2004, ze dne 24. 2. 2005) nepovažoval za důvody azylově relevantní.
9. K námitce nedostatečně zjištěného stavu věci žalovaný uvedl, že dokazování provedl podrobně a úplně, zabýval se všemi žalobcem sdělenými skutečnostmi, v napadeném rozhodnutí srozumitelným způsobem odůvodnil, proč není možné žalobci udělit některou z forem mezinárodní ochrany. Připomněl, že žalobce má v řízení o mezinárodní ochranu povinnost tvrzení, a proto v jeho průběhu měl a mohl uvést všechny důvody a skutečnosti, které by měl správní orgán vzít v potaz během posuzování jeho žádosti včetně možnosti doložit doklady, které by jeho tvrzení podpořily. Žalobce však žádné takové skutečnosti nesdělil a uvedl, že nic doložit nechce. Žalovaný je proto přesvědčen, že dostatečně zjistil skutkový stav, který mu umožňoval vydat ve věci rozhodnutí, pro které si opatřil relevantní a dostatečně aktuální informace o zemi původu.
10. K námitce nedostatečného vysvětlení věcné příslušnosti žalovaného pro rozhodování o udělení mezinárodní ochrany žalovaný uvedl, že jeho příslušnost je dána přímo ze zákona, a to podle ust. § 8 ve spojení s ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, podle ust. § 12 odst. 1 písm. h) zákona č. 2/1969 Sb. o zřízení ministerstev a jiných ústředních správních orgánů a podle čl. 12 bodu 2. Nařízení Dublin III. Žalovaný postupoval v souladu s těmito předpisy.
11. Žalobní námitky jsou dle žalovaného irelevantní a účelové, navrhl proto, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

12. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen “s. ř. s.”). Učinil tak bez nařízení jednání postupem za podmínek stanovených dle ustanovení § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. a dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž **žalobu důvodnou neshledal**.
13. V přezkumném řízení soud ověřil následující skutkové okolnosti.
14. V žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 7. 11. 2017, doplněné dne 10. 11. 2017 a v následném pohovoru provedeném stejného dne žalobce uvedl, že je gruzínské národnosti i státní příslušnosti, pravoslavného vyznání, ve vlasti nebyl členem žádné politické strany, podporuje stranu Národní hnutí. Je svobodný a bezdětný. Narodil se a

žil v Tbilisi. Z vlasti vycestoval dne 7. 11. 2017 letecky z Tbilisi do Athén a následně do Prahy, kam přicestoval téhož dne. V Praze ztratil svůj cestovní doklad. Za důvod své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl výhrůžky smrti od věřitelů, kterým dluží peníze.

15. V průběhu pohovoru k důvodům své žádosti doplnil, že jeho otec pracoval jako řidič mikrobusu a měl nehodu. Rodina neměla peníze na potřebnou operaci páteře, žalobce si musel finanční prostředky půjčit. Operace nedopadla dobře, otec zůstal ochrnutý a nemohl pracovat. Žalobce byl propuštěn z práce a nebyl schopen splácet uvedený dluh. Doplnil, že si v lednu 2015 půjčil částku 10 tisíc USD od fyzické osoby na základě smlouvy o půjčce (nechal ji ve vlasti). Domluvili se na splátkách, době splatnosti dva roky a vrácení částky 12 tis. USD. Uvedl, že splácel pravidelně jen půl roku, pak již nebyl schopen, neboť přišel o zaměstnání. Otec potřeboval léky, matka nepracovala a starala se o něho. Věřitel mu prodloužil dobu splatnosti o tři měsíce, ale žalobce neměl z čeho splácet. V létě 2017 (později opravil datum na léto 2016) se snažil věřiteli situaci vysvětlit, měl splácet 550 USD měsíčně. První splátku zaplatil po dohodě s ním se zpožděním. Na druhé schůzce s věřitelem v září 2017 byl žalobce zbit. Poté opravil, že druhá schůzka se konala v květnu 2017 a do té doby měl být splacený celý dluh. Na této schůzce byl zbit věřitelem a dvěma dalšími lidmi, splatnost dluhu byla prodloužena do září 2017. Zároveň uvedl, že v září 2015 se domluvili na prodloužení lhůty, druhá schůzka měla být v květnu 2017, a že splácel více než jeden rok. Žádné další schůzky se nekonaly, žalobci však bylo telefonicky vyhrožováno, proto bydlel na různých místech u kamarádů. Po uvedeném napadení se na policii neobrátil, protože to dle jeho názoru nemělo smysl, nevyhledal ani lékaře. Dále žalobce k dotazům žalovaného upřesnil, že věřitel mu třikrát telefonicky vyhrožoval, a to v srpnu 2017, pak již ne. Žalobce ho žádal o prodloužení lhůty, což věřitel odmítl s tím, že pokud nezaplatí, budou ho rodiče oplakávat. Žalobce v září 2017 vyhodil svoji SIM kartu z telefonu a dva měsíce se schovával u příbuzných v Tbilisi. Žádné potíže v této době neměl. Na radu přátel se rozhodl k odjezdu z vlasti. K předmětnému dluhu uvedl, že jednou mu se splátkou pomohl bratranec, nyní zůstatek dluhu činí 6 až 7 tis. USD. Připustil, že jediným způsobem jak splatit dluh, je zůstat v Tbilisi a najít si práci. V jiných městech je těžší získat práci, navíc by měl náklady s bydlením. Kromě výhrůžek kvůli splácení dluhu žádné jiné potíže ve vlasti neměl. V případě návratu se obává, že si ho věřitel najde. Do ČR přicestoval na radu kamaráda, který zde pobývá a ČR mu doporučil.
16. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Gruzii. Při posouzení žádosti žalobce žalovaný konkrétně vycházel zejména z Informace MZV ČR ze dne 26. 2. 2016, č.j. 126131/2015-LPTP a Informace MZV ČR ze dne 2. 1. 2018, č.j. 123496/2017-LPTP, k možnosti obrátit se v Gruzii na policii, či podat stížnost na její postup v případě její nečinnosti; Informace MZV ČR ze dne 2. 1. 2018, č.j. 122554/2017-LPTP - Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat po dlouhém pobytu v zahraničí; Informace Amnesty International z dubna 2016 – Trest smrti; Informace Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) – Gruzie 2016, Výroční zprávy Human Rights Watch 2017 ze dne 12. 1. 2017; Zprávy Freedom House- Svoboda ve světě – Gruzie z ledna 2018.
17. Žalobci byla dne 23. 4. 2018 dána možnost dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu se s uvedenými podklady seznámit, vyjádřit se k nim a učinit návrhy na doplnění dokazování. Žalobce této možnosti využil, k Informaci MZV ČR č.j. 123496/2017

namítl, že s gruzínskou policií se nedá domluvit ani s ní jednat. Doplnění podkladů nenavrhl.

18. Krajský soud se předně zabýval procesní žalobní námitkou směřující proti absenci zdůvodnění věcné příslušnosti České republiky k posouzení žalobcem podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Uvedené námitce nepřisvědčil.
19. Krajský soud ve shodě se žalovaným konstatuje, že příslušnost České republiky k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu je dána podle ust. § 8 (působnost Ministerstva vnitra ve věci mezinárodní ochrany) ve spojení s ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o azylu („Žadatelem o udělení mezinárodní ochrany je cizinec, který podal v České republice žádost o udělení mezinárodní ochrany“), podle ust. § 12 odst. 1 písm. h) zákona č. 2/1969 Sb. o zřízení ministerstev a jiných ústředních správních orgánů („Ministerstvo vnitra je ústředním orgánem státní správy pro vnitřní věci, zejména pro...postavení uprchlíků“) a podle čl. 12 bodu 2. Nařízení Dublin III („Pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil...“). V posuzovaném případě žalobce nedoložil vízum, uvedl, že svůj cestovní doklad ztratil v den vstupu na území ČR. V ten samý den (7. 11. 2017) však sám požádal Českou republiku o udělení mezinárodní ochrany. Z jeho výpovědi vyplynulo, že do ČR odjel cíleně na radu svých přátel (v rámci pohovoru uvedl: „Slyšel jsem, že ČR je mírumilovný stát a že nedělá problémy žadatelům o mezinárodní ochranu. Mám zde kamaráda, který mi ČR doporučil“). V průběhu správního řízení žalobce proti příslušnosti ČR k posouzení jím podané žádosti žádné námitky neuplatnil. Tuto námitku vznesl poprvé až v nyní projednávané žalobě, což vzhledem k jeho výpovědi ve správním řízení vyznívá absurdně a soud tuto námitku hodnotí jako účelovou, jejímž smyslem je zřejmě oddálit vlastní meritorní rozhodnutí. Na základě výše popsaného skutkového stavu věci nebylo povinností žalovaného, aby se v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí podrobněji zabýval skutečností na základě jakého ustanovení a z jakého důvodu je státem příslušným k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, když taková pochybnost nevzešla v průběhu správního řízení vůbec najevo. Žalovaný tak byl nejen oprávněn, ale měl i povinnost o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu rozhodnout meritorně (viz § 8 ve spojení s § 2 odst. 1 písm. b) zákona o azylu). Tím také došlo k úplné a nejvyšší ochraně práv žalobce. Uvedená žalobní námitka vůči napadenému rozhodnutí je proto irelevantní.
20. Žalobce namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, proto se krajský soud dále zabýval uvedenou námitkou. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů mimo jiné takové rozhodnutí, v němž absentují úvahy správního orgánu, na základě kterých správní orgán dospěl k závěru, který je v rozhodnutí vysloven. Pod nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů se podřazuje nedostatek důvodů skutkových. Jedná se zpravidla o případy, kdy je rozhodnutí opřeno o důvody a skutečnosti v řízení nezjištěné nebo nedostatečně zjištěné nebo zjištěné v rozporu se zákonem. Lze rovněž konstatovat, že zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost nelze vůbec rozhodnutí meritorně přezkoumat. Takové skutečnosti krajský soud v daném případě neshledal. Žalovaný s odkazem na obsah správního spisu vylíčil konkrétní skutkové okolnosti dané věci, uvedl úvahy, kterými se řídil při posouzení důvodnosti žalobcem podané žádosti o mezinárodní ochranu podle všech relevantních ustanovení zákona o azylu a vyslovil

závěry, ke kterým dospěl. Napadené rozhodnutí je dle krajského soudu přezkoumatelné, o čemž také svědčí skutečnost, že s jeho závěry žalobce ve své žalobě polemizuje.

21. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle §§ 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
22. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
23. Krajský soud po prostudování správního spisu s přihlédnutím k obsahu žaloby ve shodě se žalovaným konstatuje, že žalobce nebyl v zemi svého původu pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalobce žádné skutečnosti o tom, že by vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod v Gruzii, za kterou by byl nějakým způsobem postihován, ani neuváděl. Z jeho výpovědi zcela jasně vyplynulo, že nemá žádné politické přesvědčení, v souvislosti se zmínkou, že podporuje politickou stranu Národní hnutí, žádné potíže neuváděl. Ve své vlasti dosud neměl žádné problémy se státními orgány.
24. Krajský soud souhlasí i se závěrem žalovaného, že žalobcem uváděné důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tj. výhrůžky ze strany věřitele (soukromé osoby) kvůli nesplácení dluhu, nelze hodnotit jako důvodnou obavu z pronásledování z azylově relevantních důvodů, jak jsou uvedeny v § 12 písm. b) zákona o azylu.
25. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu se „*pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.*“ Původcem pronásledování nebo vážné újmy se podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu rozumí „*státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem (...) nebo soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát (...) nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.*“ Podle ustanovení § 2 odst. 7 stejného zákona „*pronásledováním nebo vážnou újmu není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má (...) a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde brozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu.*“
26. Z výše citované definice vyplývá, že o azylově relevantní pronásledování ze strany soukromých osob se jedná tehdy, jestliže by byla jejich činnost státními orgány podporována nebo tolerována, a nebo by stát nebyl schopen nebo ochoten zajistit

odpovídající ochranu. Obavami z pronásledování a výhrůžek ze strany soukromých osob a nemožností domoci se ochrany státu se opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud ve své judikatuře, v níž uvedl, že soukromé osoby mohou být původci pronásledování pouze za předpokladu, že státní orgány nejsou ochotny nebo odmítají poskytnout pomoc proti takovému jednání, nebo v případě, že takové jednání podporují či úmyslně přehlížejí (viz např. rozsudek ze dne 16. 9. 2008, č.j. 3 Azs 48/2008-57, či ze dne 15. 2. 2017, č.j. 1 Azs 312/2016-31; všechny zde citované rozsudky jsou dostupné na adrese www.nssoud.cz).

27. V projednávaném případě žalobce popsal okolnosti a důvod půjčky peněz, jakož i skutečnosti, pro které již nebyl schopen svůj závazek s vrácením dluhu dodržet. Zde nelze přehlédnout, že žalobce opakovaně opravoval svoji výpověď ohledně dat a doby splacení půjčky a schůzek s věřitelem. Fyzické napadení (žalobce vůbec neuvedl v jakém rozsahu, jak závažně a kde všude byl zraněn) ani výhrůžky dle svého vyjádření nikde neohlásil, protože by to dle jeho názoru nemělo žádný smysl. Žalovaný se na straně 3 a 4 napadeného rozhodnutí s odkazem na informace o zemi původu věnoval posouzení, zda je v Gruzii možné se v případě poškození trestnou činností dovolat ochrany u policie či jiných státních orgánů, se závěrem, že taková možnost existuje (viz Informace MZV ČR ze dne 26. 2. 2016, č.j. 126131/2015-LPTP a Informace MZV ČR ze dne 2. 1. 2018, č.j. 123496/2017-LPTP). Krajský soud doplňuje, že v citovaných informacích se uvádí, že na policii se může obrátit každý, kdo se cítí poškozen trestnou činností. Efektivita policejního vyšetřování je stejně jako v jiných zemích ovlivněna mnoha faktory, např. lidským faktorem, množstvím finančních prostředků atd. Nelze ale říct, že by byla méně či více efektivní v porovnání se zeměmi EU. Stížnost na policii v případě její nečinnosti a v případě nelegální činnosti jejích příslušníků lze podat na Generální inspekci policie. Uvedené informace podávají odpověď na cílený dotaz ohledně možnosti domoci se ochrany u policie. Žalobce v obecné rovině sporoval uvedené závěry, které nahradil vlastní domněnkou, že obracet se na policii nemělo smysl, aniž by sám měl osobní zkušenost např. s tím, že by mu policie či jiné státní orgány odmítly ochranu poskytnout. Zpráva Freedom House z ledna 2018 - Gruzie, na níž žalobce odkazuje, k otázce právního státu připouští, že rušivé zasahování do činnosti soudů ze strany výkonné a zákonodárné složky státní moci zůstává podstatným problémem, stejně jako nedostatečná transparentnost a profesionalita soudních řízení. Dále se v ní uvádí, že zákon zaručuje řádný proces, ale tato ochrana není vždy v praxi respektována. Uvedené nedostatky dle názoru soudu však samy o sobě nezakládají důvod pro udělení mezinárodní ochrany.

28. Krajský soud k žalobcem uvedenému motivu podání žádosti o mezinárodní ochranu uvádí, že žalobce si peníze vypůjčil dobrovolně k soukromému účelu, nejednalo se o žádný nátlak, důvod půjčky a vrácení peněz nesouvisely s žádným z azylově relevantních důvodů ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce sám uvedl, že úrok nebyl vysoký, rovněž doba splatnosti dva roky byla přiměřená. Ve skutečnosti, že žalobce přišel o zaměstnání a nemohl řádně dostát svému závazku, přičemž věřitel zcela oprávněně chtěl své peníze zpět, nelze spatřovat důvod pro poskytnutí mezinárodní ochrany. Z výpovědi žalobce vyplynulo, že mu věřitel nejdříve prodloužil termín splatnosti, ale žalobce ani přesto nemohl svůj dluh zcela splatit. Jak již výše uvedeno, pokud věřitel použil vůči žalobci násilí a výhrůžky, mohl se žalobce domáhat ochrany u státních orgánů své vlasti. Avšak ani taková ochrana by ho nezbavila jeho závazku vrátit zbytek dluhu, který dosud činí více jak polovinu půjčené částky. Žalobce však namísto

toho, aby případnou pomoc vyhledal a snažil se najít zaměstnání (tuto alternativu sám označil jako jedinou možnost jak dluh splatit), zvolil cestu požádat o mezinárodní ochranu v zahraničí, a tím se vyhnout i svému závazku k úhradě dluhu. Žalovaný při posouzení případu žalobce na podkladě např. zprávy IOM připustil, že míra nezaměstnanosti v Gruzii je poměrně vysoká, to však i dle názoru soudu není důvod, který by bylo možné považovat za azylově relevantní. Z uvedené zprávy rovněž vyplývá, že je možné se obrátit na pracovní agentury při hledání zaměstnání či využít sociální systém ze strany státu. Žalobce je mladý a zdravý člověk a neuvedl žádné důvody (nebo diskriminaci), pro které by byl při hledání zaměstnání odmítnut.

29. Krajský soud k uvedené problematice odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č.j. 6 Azs 479/2004 – 41, podle kterého: *„Aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany.“* Dále odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2016 č.j. 5 Azs 251/2016-19, v němž uvedl: *„Nejvyšší správní soud především podotýká, že již opakovaně zaujal stanovisko k případům, kdy cizinec nevyužije vnitrostátní ochrany v zemi původu proti tvrzenému bezpráví a pak se domáhá mezinárodní ochrany v zemi, kde požádal u udělení mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 6. 2005, sp. zn. 4 Azs 395/2004, vyslovil, že: „Obecné tvrzení o pronásledování, bez prokázání existence takového pronásledování za situace, kdy se stěžovatel účinně neobrátil se svými problémy na domovské orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu.“ Stejný právní názor zaujal i v rozsudku ze dne 10. 2. 2006, sp. zn. 4 Azs 129/2005.“*
30. Žalobci je třeba dále připomenout, že *„Institut azylu není nástrojem k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace žadatele. Právo na azyl založené na mezinárodních úmluvách totiž v sobě nezahrnuje právo osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život odpovídající jejím představám, jelikož slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel (popřípadě též jeho rodinný příslušník) ve vlastní zemi vystaven pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě existují-li jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo „nehumánní“ azyl neudělit“* (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2005, č.j. 4 Azs 34/2005-60). Ani málo rozvinutý sociální systém, který z pohledu vyspělých zemí neposkytuje nemajetným osobám dostatečnou pomoc v hmotné nouzi, sám o sobě pronásledování nezakládá (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2015, č.j. 5 Azs 134/2014-51). Rovněž lze odkázat na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 4. 2002, č.j. 6A 709/2001, v němž je uvedeno, že *„azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) universálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávim, třeba i surovým, hrubým, těžce postihujícím jednotlivce nebo i celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem přesně vymezeny, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou v různých listinách a chartách tato práva uznávána.“*
31. Co se týká zřejmé snahy žalobce legalizovat si podanou žádost o mezinárodní ochranu pobyt na zdejším území, z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu se podává, že ani taková pohnutka nemůže být azylově relevantním důvodem (srovnej například rozsudky ze dne 16. 2. 2005, č.j. 4 Azs 333/2004 - 69, ze dne 30. 6. 2004, č.j. 7 Azs 138/2004 - 44, ze dne 20. 10. 2005, č.j. 2 Azs 423/2004 - 81, ze dne 24. 2. 2005, č.j. 7 Azs 187/2004 - 94 nebo ze dne 10. 2. 2006, č.j. 4 Azs 129/2005 - 54). Dále platí, že *„azyl je institutem zcela výjimečným, který neslouží jako náhrada institutů zákona č. 326/1999 Sb.,*

zákona o pobytu cizinců“ (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č.j. 5 Azs 37/2003).

32. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, se soud plně ztotožňuje.
33. Ve vztahu k neudělení azylu dle § 13 (azyl za účelem sloučení rodiny) a dle § 14 zákona o azylu (azyl z humanitárního důvodu) žalobce v žalobě žádné konkrétní námitky neuplatnil, jen se obecně dovolává případného udělení humanitárního azylu. Soud proto po provedeném přezkumném řízení rovněž v obecné rovině konstatuje, že rozhodnutí žalovaného i v tomto směru považuje za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné. Pro úplnost soud konstatuje, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok, jeho udělení je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Pokud žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace, zdravotního stavu a věku žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za správný.
34. Následně soud přezkoumal postup správního orgánu ohledně posouzení podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá § 28 ve spojení s § 14a a § 14b zákona o azylu.
35. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
36. Ustanovení § 14b zákona o azylu upravuje doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny. V tomto směru žalobce žádné žalobní námitky nevzněl.
37. Krajský soud konstatuje, že smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování.

38. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za objektivní, transparentní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
39. Krajský soud shrnuje, že žalobce neuvedl a žalovaný ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti, neboť Gruzie patří mezi státy, které trest smrti zrušily, a to pro všechny trestné činy (podle Informace Amnesty International z dubna 2016 – Trest smrti). Žalobce tedy nesplnil podmínku ve smyslu ustanovení § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. a) azylového zákona.
40. Žalovaný se vypořádal i s neexistencí hrozby v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, když mj. přílehavě poukázal na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a související judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, podle které pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení předmětného článku. Aby byl případný trest ponižující, muselo by doprovodné ponížení a pokoření dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Žalobcem popisované potíže s věřitelem nelze subsumovat pod výše definovanou hrozbu vážné újmy. Navíc z podkladů, které si žalovaný před svým rozhodnutím opatřil nelze situaci v Gruzii označit za případ, kdy by státní orgány nebyly schopny a ochotny zajistit ochranu svým občanům (s výhradou výše uvedených nedostatků), postavení občanů Gruzie se po návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí nikterak neliší od postavení tamějších rezidentů. Často je pozice obyvatel, kteří se do Gruzie vrací naopak ekonomicky výhodnější (viz výše citované informace MZV ČR). Lze tak shrnout, že všichni obyvatelé Gruzie obecně čelí problémům, jako je vysoká míra nezaměstnanosti apod., ale jejich možnosti jsou v zásadě totožné.
41. Po zhodnocení výpovědi žalobce o jeho osobních problémech před odchodem ze země (po ztrátě zaměstnání nemožnost splácení dluhu a s tím související potíže s věřitelem), posouzení jeho hlavních motivů k odchodu z vlasti a výše citovaných aktuálních informačních pramenů nelze dospět k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu.
42. V průběhu správního řízení rovněž nebylo prokázáno, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Díky výše uvedeným informačním zdrojům lze mít za prokázané, že v Gruzii neprobíhá žádný ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, to ostatně žalobce ani netvrdil.
43. Případné vycestování žalobce nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky České republiky ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.
44. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný rovněž řádně a přezkoumatelně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu), pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení (§ 50 a 52

správního řádu). Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

V. Náklady řízení

45. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 20. září 2019

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně